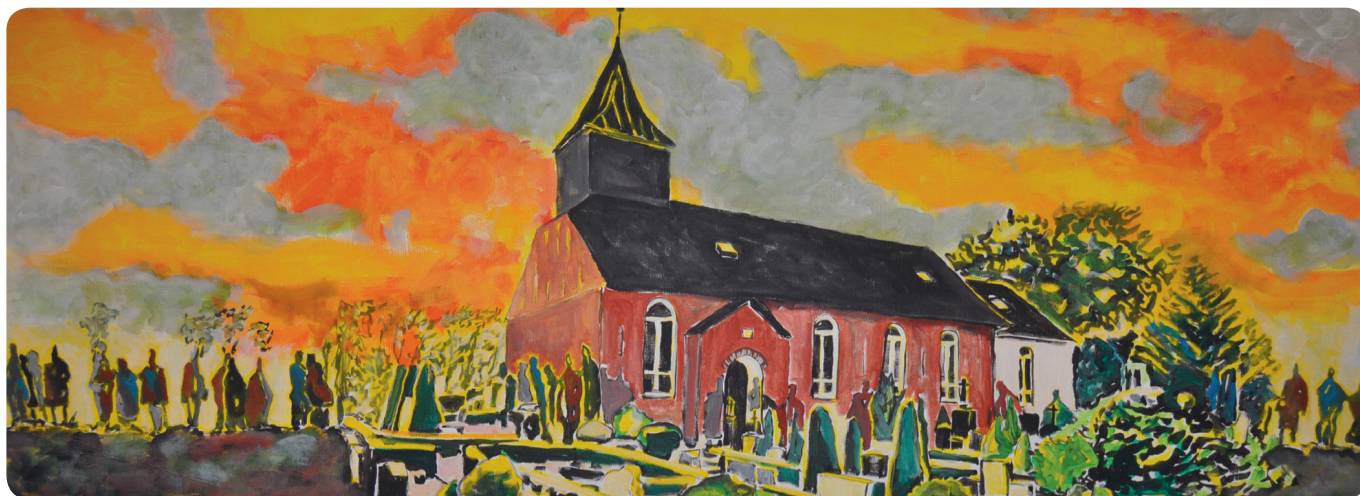

UDBJERG SOGNS KIRKEBLAD

PÅSKEGUDSTJENESTE MED ÆGGESØGNING Søndag den 21. april kl. 14.00

Familiegudstjeneste. Søndag den 21. april holder vi fælles Dansk-Tysk påskegudstjeneste i Ubjerg kirke. Traditionen med at fejre fælles Dansk-Tysk påskegudstjeneste med efterfølgende socialt samvær fortsætter. Efter gudstjenesten er alle velkomne til at deltage i æggesøgning i Jacob Tygsens have. Derefter samles vi igen i kirken for at få varmen og nyde kaffen med kager og et hyggeligt samvær. (kaffebord og æggesøgning er gratis)

*Alle er hjertelig velkomne.
Vi ser frem til en glædelig påske!*

Har du tid, lyst, mulighed for at bidrage med kage, boller eller andet, vil det glæde os.
Kontakt da venligst Jacob Lorenzen tlf. 7472 4248.

KVINDERNES INTERNATIONALE BEDEDAG

Fredag den 1. marts kl. 19.00

– er der fælles dansk-tysk-økumenisk gudstjeneste i Tønder Kristkirke. Her fejres kvindernes internationale bededag, der i 2019 er udarbejdet af bededagskomiteen fra Slovenien med temaet: ”Kom, alt er forberedt!” Bagefter er der i Brorsonhus smagsprøver på mad fra Slovenien

1912, Carsten og Henriette Specht med 8 af deres børn og med 3 smedelærlinge foran smedjen

Æ Smej i Sæd

Igennem 125 år var æ smej i Sæd ensbetydende med smedefamilien Specht. I alle årene drev familien en alsidig og omfattende smedevirksomhed fra samme ejendom, nu betegnet som Grænsevej 10 i Sæd.

Christian Hansen Specht kom 1862 i en alder af 24 år til Sæd. Han kom fra Leck, hvor han var født 1837 som søn af Karsten Specht. Det var en driftig ung mand der kom til byen. Den 31. marts 1862 købte han smedeværkstedet i Sæd af den tidligere smed Jacob W. Jensen. Han etablerede sig her officielt som smedemester den 1.5.1862. I samme måned giftede han sig med den 29årige Sæd-pige Maria født Matthiesen, hun kom fra den vestlige del af Sæd by fra stedet kaldet "stik lich up" Ved flid og faglig dygtighed skabte han hurtigt et godt ry om sit navn og sit håndværk og han fik hurtigt kunder fra nær og fjern.

Senere påtog Chr. H. Specht sig tillidshvervet som "Kirchenältester" og i mange år var han også kirkens regnskabsfører. Han lavede i sin tid en stor indsats for afvikling af kirketiende.

Af ægteparrets 8 børn var der to sønner, de blev begge uddannet som smede. Da sønnen Carsten 1893 overtog smedjen flyttede Chr. H Specht og hustru til et lille hvidkalket, stråtekket hus beliggende nord for smedjen, nu Grøngårdvej 3. Han købte huset, der senere blev udbygget til en landbrugsejendom. I 1912 kunne ægteparret som 74 og 79årige ved god sundhed fejre deres guldbryllup. Som 82årig blev Chr. H. Specht enkemand.

Han blev boende i huset på Grøngårdvej 3. Her døde han 1922 i en alder af 84 år. Fire af parrets otte børn overlevede ham.

Sønnen Carsten Specht var født 1867 som den ældste søn og nr. 2 af 8 børn. Carsten voksede nærmest op i smedjen og som 10årig svang han allerede hammeren. Han kom da også i lære som smed ved faderen. Efter læretiden gik han, som det dengang hørte sig til, på valsens. Turen gik sydpå. Han mødte en smed fra Angeln og sammen kom de til Hamburg. Ledsagerens søster arbejdede i Hamburg, hende besøgte de. For Carsten var mødet med denne pige ikke

uden betydning. Hun hed Henriette Lau og kom fra Kattrott, Gelting i Angeln.

Som 26årig giftede Carsten sig 1893 med den jævnaldrende Henriette Lau. Ved giftermålet overtog Carsten Specht faderens smedeforretning og tilhørende landbrug i Sæd. Hans forældre flyttede på aftægt i umiddelbar nærhed af smedjen, Grøngårdvej 3.

Carsten Specht var en aktiv og initiativrig person. Omkring 1898 byggede han smedjen helt om. Han behøvede ikke megen betænkningstid, han handlede hurtigt og han havde en moderne indstilling. Han var den første i Sæd der fik installeret telefon og var i mange år den eneste i Sæd der havde telefon. Stuehuset blev også bygget om, det bærer årstallet 1909. Han fik indlagt el i 1922.

Han førte smedjen yderligere frem og han opbyggede en omfattende handel med landbrugsmaskiner. Han importerede selvbindere fra Amerika. Landbrugets mekanisering vandt efterhånden indpas og Carsten fulgte med. Foruden smedearbejdet og handelen satsede han nu også på reparation af landbrugsmaskiner.

Ved siden af smedjen drev han også lidt landbrug for at skaffe levnedsmidler til familien og svendene. En overgang havde han således 8 køer.

Carsten Specht var en dygtig håndværker, han var en god handelsmand, han havde indsigt og visdom og han var en gennemsolid mand. Ved siden af smedjearbejdet havde han tid til tillidsposter. Således var han i en årrække medlem af

menighedsrådet og i 1930'erne var han formand og forretningsfører for Sæd mejeri.

Efter fyraften drog han ofte på cykel ud til landmændene for at handle. I smedjen havde han som regel 1 svend og op til 4 lærlinge, der alle fik fuld kost og logi.

Med genforeningen og grænsedragningen i 1920 mistede han over halvdelen af kundeunderlaget, men det slog ham ikke ud. Snart efter begyndte mekaniseringen i landbruget så småt at vinde indpas, Carsten Specht fulgte med, han lagde grunden til en omfattende handel med og reparation af landbrugsmaskiner. I 1925 havde han bil, og dengang var der kun 5 i sognet der havde bil.

Sønnen Christian arbejdede i nogle år sammen med faderen. Da Christian så 1925 giftede sig overtog han smedjen. Carsten havde forinden ladet det hus, Grøngårdvej 3, hvor hans forældre senest havde boet ombygge og Carsten og Henriette flyttede ind der. Senere købte Carsten ved en hurtig handel nabohuset, Grøngårdvej 5, af gendarm Jef Nielsen og parret flyttede så derover. Parrets yngste søn overtog Grøngårdvej 3 og han etablerede sig her som landmand.

Som anset og respekteret borger kunne Carsten Specht ved god sundhed nyde sit otium efter et rigt og velsignet liv. Som 79årig blev Carsten 1946 enkemand. Han blev boende i huset. 1955 døde han i Sæd i en alder af 87 år. Han blev begravet på Udbjerg kirkegård. Han efterlod 8 af parrets 9 børn.

Christian Hansen Specht blev født i Sæd den 29.01.1898 som søn af smedemester Carsten Specht og Henriette Frederikke Dorothea født Lau. Af en søskendeflok på 9 var han nr. 3. Efter at have gået nogle år i skole i Sæd, kom han på mellem-skole i Tønder. Efter afsluttet skolegang kom Christian i smedelære hjemme hos faderen på de samme vilkår som de øvrige lærlinge. Senere arbejdede han forskellige steder. Han gik også på "Beschlagsschule" i Hamburg. Som 18 årig blev Kidde Specht, som Christian Specht sædvanligvis blev kaldt, indkaldt til at deltage i verdenskrigen.

I en alder af 27 år giftede han sig den 10.05.1925 i Udbjerg med den 22årige Anna Margrethe Schau fra Udbjerg. I nogle år forinden arbejdede han sammen med faderen inden han 1925 overtog smedjen i eget regi. Han var en dygtig håndværker, der også handlede med landbrugsmaskiner. På grund af den tekniske udvikling blev virksomheden efterhånden mere maskinhandel og reparationsværksted på bekostning af smedehåndværket. Seneres fik Kidde

Specht også etableret en olie- og benzinstander ved smedjen.

Under 2. verdenskrig var Kidde Specht "Zeitfreiwilliger" og han var i den tid også en af de førende personer for de i sognet værende hjemmetyskere. Han agiterede for, at de unge mænd i sognet fik meldt sig frivilligt til tysk militærtjeneste. I krigens løb udførte Kidde en hel del arbejde for værnemagten. Men samtidigt led Kiddes i øvrigt gode omdømme i disse nogle alvorlige knæk hos sognets dansksindede indbyggere. Efter Danmarks befrielse blev Kidde anholdt og var i ca. 2 år interneret i Fårhuslejren, dømt for landsskadelig virksomhed.

Den 1. maj 1965 fejrede han smedjens 100års jubilæum i samme familie. Omkring samme tidspunkt lod Kidde Specht opføre et aftægtshus på smedjens grund, nu Grænsevej 12. Derefter blev smedjen overdraget til en brors søn, Carsten Specht, først som forpagter og senere ejer.

I maj 1975 fejrede Anna M. og Kidde deres guldbryllup. Kidde led i mange år af sukkersyge.

Kidde Specht var et venligt menneske, han kom vidt omkring, kendte mange mennesker på egnen og havde altid en venlig bemærkning parat og tid til en lille snak.

I 1977 afgik Christian H. Specht ved døden i en alder af 79 år. Han blev begravet på Udbjerg kirkegård den 21.5.1977. Han efterlod ægtefællen, Anna Margr., og deres eneste barn, datteren Henriette Dorothea kaldet Henni.

Carsten Specht blev født i Sæd 23.10.1938 som søn af Nicoline og Carsten Specht. Carsten gik i skole i Sæd. Af en søskendeflok på fire var han den ældste. Efter afsluttet skolegang kom han i smedelære ved smedemester Asmus Petersen i Bylderup Bov. Derefter arbejdede han forskellige steder før han 1965, kom tilbage til Sæd for at overtage smedjen i forpagtning af hans farbror Christian H. Specht. Smedjen havde da i over 100 år havde været i familie Specht eje. Forinden var han i en alder af 26 år den 30.1.1965 blevet gift med den 21årige Christa født Asmussen.

Til smedjen hørte også en benzin- og oliestander. Omkring 1970 købte han smedjen af onklen. Carsten var smed med liv og sjæl og han var kreativ og fingernem. Carsten var oprindeligt uddannet som grovsmed, men med den tiltagende mekanisering i landbruget aftog også efterspørgslen efter traditionelt smedearbejde. Carsten koncentrerede sig mere og mere om specialopgaver, som vejrhanner, murankre og jernstakitter.

Benzin- og oliesalget have indtil da været en god indtægtskilde, men efter regeringens påskepakke 1986, hvor afgifterne på særligt benzin blev sat kraftig i vejret, blev der ikke længere solgt benzin og Carsten lukkede benzinsalget. Oliesalget fortsatte, men efter et par år gik salget også ned her og tanken blev nedlagt.

Den 1.5.1987 kunne Christa og Carsten fejre smedjens 125 år jubilæum under familie Spechts ledelse. Kort efter overtog Carsten den 1.8.1987 stillingen som pedel ved Ludwig Andresen Schule i Tønder. Herefter blev smedjen kun brugt til mindre specialopgaver. Parret blev boende i smedjeboligen og havde endnu Shell tanken med salg af dieselolie i en kortere periode.

I året 2006 solgte parret smedjebygningen og Christa og Carsten flyttede til Tønder, hvor de købte huset på Hjejlen 114.

Carsten var et venligt og socialt menneske, der nød samværet med andre. I mange år var han medlem og i en overgang også bestyrelsesmedlem i Schützenkorps Tønder og i 2006 blev han

korpsets skyttekonge. Han var jæger og han gik ikke af vejen for et godt spil skat.

1999 måtte han af sundhedsmæssige årsager opgive pedeljobbet. Carsten kæmpede i mange år med en tiltagende lungesygdom.

I 2015 fejrede parret deres guldbryllup.

Carsten afgik ved døden den 30.7.2017 i en alder af 78 år. Carsten blev bisat på kirkegården i Udbjerg. Carsten efterlod ægtefælle Christa og deres to børn Hella og Christian.

Den teknologiske udvikling i landet overhalede det traditionelle smedeerhverv. Den gamle smedje i Sæd blev lukket efter at den i de seneste 125 år blev ejet og drevet af familien Specht.

De fire smedemestre Specht der i de 125 år drev smedjen, hed skiftevis Christian og Carsten.

På kirkegården i Udbjerg står der i dag en mindesten for hver af de fire smedemestre Specht, de minder os om æ smej fra Sæd.

Jacob Tygsen

PRÆSTERNE VED VOR KIRKE

Med vor tyske præst, Achim Strehle's, fratræden pr. 1.9.2018 og vor danske præst, Anne Krogh's, fratræden pr. 1.10.2018 samt pastoratet sammenlægning pr. 1.10.2018 til det nye Tønder Pastorat omfattende Tønder, Møgeltønder og Ubjerg sogne, har der været en del usikkerhed med hensyn til den fremtidige præstebetjening i vort sogn.

Alt er endnu ikke på plads, men det tegner til, at forholdene nu igen kommer i mere faste rammer.

Med Christina Rygaard Kristiansen's tiltrædelse pr. 1.10.2018 er der nu tre danske præster i Tønder pastorat.

De tre præster skal betjene de tre sogne med hver deres kirke og de skal vikariere for hinanden ved ferie og fravær.

Sognepræst Kirsten Elisabeth Christensen vil tage sig af vort sogn og hun vil også fremover være præsterne repræsentant i vort menighedsråd.

Fra menighedsrådet ønsker vi Kirsten Elisabeth velkommen og glæder os til samarbejdet.

Stillingen som sognepræst for den tyske del af Tønder og Ubjerg sogne er endnu ledig. Günther Barten fortsætter indtil videre som vikar.

Stillingen er dog nu blevet opslået som ledig til besættelse.

OSTERGOTTES- DIENST

**Sonntag den 21. April 2019
14 Uhr**

Am Ostersonntag den 21. April feiern wir in der Uberger Kirche einen gemeinsamen deutsch-dänischen Familiengottesdienst mit nachfolgendem, gemütlichem Beisammensein.

Nach dem Gottesdienst sind alle eingeladen am Ostereiersuchen im Garten von Jacob Tygsen mitzumachen.

Danach treffen wir uns wieder in der Kirche um Kaffee und Kuchen zu genießen.

Kostenlose Teilnahme.

Alle sind willkommen

WELTGE BETSTAG 2019

Den Weltgebetstag feiern wir in Tøndern gemeinsam deutsch-dänisch-ökumenisch am Freitag den 1. März ab 19 Uhr. Die Gebete, Lieder und Lesungen wurden in diesem Jahr von Frauen aus Slowenien erstellt.

Slowenien ist eines der Länder, die selbstständig wurden als Jugoslawien 1991 zusammenbrach. Slowenien war der reichste und am meisten westlich orientierte Teil des früheren Jugoslawiens.

Das Land durchlebte eine bewegte Geschichte bis es zur heitigen demokratischen Republik und Mitglied der Europäischen Union wurde. In Slowenien wohnen reichlich 2 Millionen Menschen, und das Land ist halb so gross wie Dänemark.

Die Frauen aus Slowenien feiern mit uns unter dem Thema: "Kommt, alles ist bereit!"

Anschliessend an den Gottesdienst kommen wir im Brorsonhaus zusammen und probieren Gerichte aus Slowenien. Während die Vorbereitung in der Hand der Frauen liegt, sind zum Gottesdienst und im Brorsonhaus auch Männer herzlich willkommen.

FØLGESKAB

Med Kristi komme til jorden skete der noget usædvanlig. Noget, der griber ind i ethvert menneskes liv, for Jesus har gæstet vores jord og er blevet en af os. For at dele livsvilkår med os. For at mødes med os og slå følge med os på vejen. For at åbne nye horisonter, som vores indre blik kan gå på vandring i. Derfor er det så opløftende at mødes til gudstjenester.

Sammenlægningen af de tre sogne Tønder, Møgeltonder og Ubjerg til Tønder pastorat betyder, at jeg fremover bliver fast tilknyttet til Ubjerg sogn som dansk præst. Det glæder jeg mig meget til! For jeg har også tidligere været præst for landsogne, først i Smidstrup og Skærup sogne ved Vejle i 8 år, og senere da jeg kom til Tønder som sognepræst i 2004, har jeg også haft gudstjenester i Emmerske Bedehus, indtil det blev nedlagt.

Jeg har selv som barn boet på landet, i Hundslund mellem Odder og Horsens. Her var min far praktiserende læge, og vi boede i den gamle lægebolig lige over for Hundslund kirke. Så livet på landet er ikke fremmed for mig. Den nærhed, som det lille landsbysamfund giver mulighed for, sætter jeg stor pris på. Det er dejligt og livsbekræftende at følges ad, både til hverdagsgudstjenester, til højtidsgudstjenester og til livets særlige begivenheder. Men også til de andre arrangementer, hvor man mødes og hygger sig sammen.

Det gode dansk-tyske samarbejde, som allerede eksisterer i Ubjerg sogn, ser jeg frem til at blive en del af. For selvom jeg ikke har noget imod forandringer, holder jeg også meget af

”plejer”. Så jeg vil gerne være med til at videreføre alt det gode, som I allerede har opbygget i sognet.

Jeg bliver jo stadigvæk ved med at bo på Kirkepladsen 3 i Tønder, men her er I altid velkomne, ligesom I er velkomne til at ringe til mig på tlf. 20357953.

Må vores vandring sammen blive fuld af glæde og alvor, af munterhed, menneskelig varme og håb, når vi mødes om det Ord, der åbner evighedens horisont her midt i vores levede menneskeliv.

Kirsten Elisabeth Christensen

HJERTESTARTER I SÆD-UBJERG

Sæd-Udbjerg har fået en hjertestarter. Den hænger på Bryghuset på Sønderbækvej. Der er afholdt et kursus i brug af hjertestarteren, hvor der var ca 20 deltagere, både voksne og børn. I løbet af 2019 afholdes der endnu et kursus så de, der ikke kunne deltage første gang får endnu en chance.

AKTIV OKTOBER

Den 6. oktober delte Tonny Thing, som er kok på Balle efterskole, ud af sin viden om lækre salater. De ca 20 deltagere snittede og hakkede til den store guldmedalje og dagen sluttede med fællesspisning.

Dagen efter var der arbejdsdag på Byens Torv. Der blev fjernet murbrokker og hegn, gravet brandbægre op og fældet træer. Det har pyntet utrolig meget og givet luft til området.

Senere i oktober havde lokalrådet i samarbejde med Jejsing Borgerforening arrangeret et foredrag i LADEN med stifteren af insektfarmen ENORM. Lasse, som er fra Bylderup Bov, fortalte om ideerne bag firmaet og visionen for fremtidens fødevarer, nemlig insekter. Han havde smagsprøver med både i form af knækbrød, chips og ristede melorme. Tilhørerne overvandt deres skepsis og fik smagt på det hele under mange muntre kommentarer.

KIRAS UDFLUGT

Kira Fabricius havde taget initiativ til en udflugt for alle interesserede borgere i Sæd-Ubjerg. Hun havde planlagt en bustur til Århus, hvor man kunne vælge mellem at besøge AROS, Moesgaard Museum eller Den gamle By. Så den 24. november drog en hel busfuld Sæd-borgere, store som små, mod Århus. Dagen sluttede vi i fællesskab i Tivoli Friheden, hvor der var frit slag mht forlystelser og derefter fællesspisning inden turen atter gik mod syd.

NYTÅRSKUR

Mellem jul og nytår var alle borgere inviteret til nytårskur i Bryghuset. Der blev serveret bobler og kransekage og udvekslet nytårshilsner.

TAK FOR JULEPYNT

Tak til de tre Sæd-borgere, der julepyntede blomsterkasserne og tak til juletræsgruppen for det fine juletræ. Dejlig tradition.

BYENS TORV

Byens Torv har længe ligget stille på grund af en indsigelse, men nu er der kommet en afgørelse. Klagen er blevet afvist og projektet kan endelig påbegyndes. Når der er fastsat en "køreplan" og vi kender arbejdsopgaverne vil der blive indkaldt til arbejdsdage. Hold øje med opslag på Facebook, hjemmesiden og Stærekassen..

GENERAL-FORSAMLING

Onsdag den 20. marts klokken 19.00 afholdes der generalforsamling i LADEN. Der serveres øl, vand, kaffe og kage. Aftenen slutter med en sort/hvid film fra 1929 i Sæd, "Mismoskvost".

ARRANGEMENTER

Af kommende arrangementer i samarbejde med Jejsing Borgerforening kan nævnes en **koncert med gruppen Zenobia den 6.2. i Jejsing forsamlingshus. Billetter kan købes hos Mogens Gabs på 2925 4476.**

Den 6.3. klokken 19.30 er der koncert i LADEN med Paul Eastham, forsanger i gruppen Coast. Billetter kan købes hos Hanne Frisk på 5329 9640 eller mail post@sovgodt8.dk.

Vintersæsonens kulturelle arrangementer slutter med et foredrag om Grøngård slotsruin den 3.4. klokken 19.30 i Lydersholm Forsamlingshus. Billetter til dette arrangement kan også købes hos Mogens Gabs.

UDBJERG SOGNS KIRKEBLAD

VARMESTUEN

Østergade 37, 6270 Tønder

Varmestuen tilbyder

Hyggeligt samvær, nogen at snakke med, stilhed & hygge med andre, en kop kaffe og en bid mad (gratis). Blot må der ikke nydes alkohol, og ikke bruges eller omsættes rusgifte, mens du er i varmemestuen.

Åbningstider

Tirsdag, torsdag og søndag kl. 19.00 – 21.00

SCT Nicolai TJENESTEN

Telefon:

70 120 110

Åbningstid:

kl. 20.00 - 02.00

En folkekirkelig samtaletjeneste i samarbejde med Kirkens Korshær

- *Du behøver ikke at gå alene med dine problemer.*
- *Du kan tale om det, som du ønsker.*
- *En samtale vil mange gange kunne løse op for problemerne.*

Sct. Nicolai Tjenestens medarbejdere har tavshedspligt - intet fortælles videre. Alle kan henvende sig – og ingen spørger om navn, adresse o.l.

DANSKE GUDSTJENESTER

Februar 2019

Den 17. kl. 10.00

Kirsten Elisabeth Christensen

April 2019

Den 21. kl. 14.00

Fælles dansk-tysk
påskegudstjeneste

Marts 2019

Den 3. kl. 10.00

Christina Rygaard Kristiansen

Maj 2019

Den 5. kl. 10.00

Kirsten Elisabeth Christensen

TYSKE GUDSTJENESTER

Februar 2019

Den 10. kl. 10.00

Günther Barten

April 2019

Den 14. kl. 10.00

Günther Barten

März 2019

Den 10. kl. 10.00

Günther Barten

Den 21. kl. 14.00

Deutsch-dänischer
Ostergottesdienst

Mai 2019

Den 12. kl. 10.00

KIRKEBIL

Til såvel danske som tyske gudstjenester i Ubjerg eller andre kirkelige arrangementer for menigheden kan man gratis bestille kirkebil. Søndage hvor der ikke er dansk eller tysk gudstjeneste i Ubjerg, kan man også gratis bestille kirkebil til gudstjenester i Tønder og Møgeltønder. **Kirkebil bestilles hos Tønder Taxa tlf. 7472 2900. Bilen bestilles senest dagen før kl. 16.00.**

ADRESSER OG TELEFONER

Internet: www.sogn.dk/ubjerg

Sognepræst

Kirsten Elisabeth Christensen
Kirkepladsen 3, 6270 Tønder
Tlf. 2035 7953

Organist

Erika Bultmann
Waldweg 4,
Humptrup
Tlf. 0049 4663 187603

Tysk kirkesanger

Heidi Lutter
Broder-Nissen-Weg 14,
Neukirchen
Tlf. 0049 4664 432

Kirkevæрге og kasserer

Jacob Tygsen
Søndersøvej 1, Ubjerg
Tlf. 7472 1484

Tysk præst

Vikar
Günther Barten
Tlf. 0049 4666 988762
E-mail: g-barten@t-online.de

Kirkegårdsleder

Jørn Skov
Ribelandevej 47, 6270 Tønder
Tlf. 2126 0880
8.00 – 14.00

Dansk kirkesanger

Renate Osterholz
Klostergade 14
6240 Løgumkloster
Tlf. 2176 5703

Menighedsrådets formand

Jacob Lorenzen
Sønderbækvej 17, Sæd
Tlf. 7472 4248

REDAKTION

Jacob Tygsen

Stof til næste nummer af kirkebladet
skal være os i hænde senest den 7. maj 2019